

VEU CATALANA

LLIBERTAT · JUSTÍCIA SOCIAL · FEDERACIÓ EUROPEA

Any II

Mèxic, D. F., 15 de gener del 1959

Núm. 7

El poble català es troba a Catalunya

L'AFIRMACIÓ que dona títol a aquestes línies pot semblar una evidència; ho és, naturalment, com és també una veritat. I és que tota veritat és una evidència. Però, ¿fins a quin punt es considera evident tot allò que participa d'aquest caràcter?

El poble català es troba a Catalunya. Això no vol dir, però, que el català absent de la pàtria sigui menys català que aquells que viuen a l'interior. Moralment, almenys, la condició és la mateixa. Però tampoc això no ens ha de portar massa lluny.

El moment històric que viu Catalunya — res més que un moment, en la història — és d'opressió; per tant, l'alliberament s'imposa. I aquest alliberament l'ha de portar a cap, de manera primordial i preponderant, el poble català que es troba a Catalunya. La realitat d'aquest poble és i serà, en tot moment, la d'allà, la de l'interior, la dels avui oprimits. Pretendre fer i desfer des de l'exterior és, més que una simple quimera, una pretensió vana i pertorbadora.

Malauradament, l'acceptació d'aquest fet sembla portar a alguns a l'extrem oposat, és a dir, a plegar-se de mans i no fer res. Aquesta actitud — si és que semblant comoditat mereix tal nom — és igualment equivocada. Des de l'exterior, no hauria de pretendre's dirigir; però sí que es té el deure d'auxiliar.

Auxiliar, com? Ningú no ens ho ha dit; però es tracta aquí d'una altra evidència. A Catalunya existeix, més o menys organitzat — més o menys dispers, també —, un moviment de resistència. Aquest moviment no és fruit de cap partit — les detencions més recents en són la prova —: els agrupa a tots, incloent els independents, els que solen dir-se «simplement catalanistes», i amb la sola exclusió dels comunistes. Aquest moviment és el que, un dia o altre, agruparà la gran massa del poble català vers l'alliberament. I aquest moviment és el que cal auxiliar. En quina forma? Des de l'econòmica fins a la informativa. El poble català, avui, està àvid d'informació de l'exterior.

En el primer número de VEU CATALANA deia que aquesta publicació «inicia un diàleg que es voldria el més ampli possible. Diàleg — continuava — amb els germans que respiren l'aire, avui emmetzinat, de la pàtria, i diàleg amb tot aquell que, es trobi avui on es trobi, no hagi renegat de la seva essència catalana». I, per fortuna, això està aconseguint, en bona part, VEU CATALANA: fins aquí, a Mèxic, ens arriben els batecs del pols del poble català... que es troba a Catalunya, a més del de catalans de bona fe d'arreu del món.

VEU CATALANA, com aquell moviment, no és fruit de cap partit. No pretén, per tant, dirigir ningú; menys encara els cata-

ABUNDEN, entre els catalans exiliats, els qui cultiven la il·lusió que els càrrecs públics que un dia van ocupar estan vinculats a llurs persones i que, en restablir-se la normalitat a Catalunya, els han de ser confirmats automàticament; i que a Catalunya tothom els recorda i els espera perquè salvin el país de la misèria i de l'endarreriment en què l'ha fet caure el règim actual. Fóra una llàstima que l'emigració catalana fos jutjada per les dèries dels megalòmans que ha de suportar, perquè en general el que resta d'aqueixa emigració és un nombre considerable de ciutadans disposats a servir el país amb el fervor i la bona fe amb què el serviren en un temps, però sense pretensions de ser indispensables ni insubstituïbles. Només qui pateixi un morbós deliri de grandeses pot creure que després de vint anys transcorreguts des de la caiguda del règim autònom de Catalunya, el poble pugui pensar a reprendre la seva vida normal exactament al punt en què la normalitat fou interrompuda i amb les mateixes persones, com si no hi hagués hagut solució de continuïtat.

La major part dels actuals ciutadans de Catalunya eren menors d'edat en esclatar la guerra, no havien participat en la política del país. Passats vint anys, ningú no té dret a insultar-los amb la suposició que segueixen essent menors, que, arribats a una edat que els fa els elements més actius de la població, siguin tan negats que no sapiguin triar, en gran part entre ells mateixos, els homes que hauran de regir els destins del país, i que se'ls pugui imposar persones que els són desconegudes. Entre els exiliats hi ha homes de gran vàlua, amb experiència i coneixements que poden ser útils al país; i a l'interior n'hi ha molts amb les mateixes qualitats, sobretot entre els formats després de la guerra... Entre uns i altres el poble de Catalunya triarà, quan serà l'hora, els qui mereixin la seva confiança. Mentre no arribi aqueixa hora, tots els ciutadans poden sentir-se obligats a servir Catalunya, però cap no té el dret a considerar-se especialment destinat a dirigir un poble que no el coneix.

Els exiliats formen sols una petita minoria de la població de Catalunya i només una vanitat pueril els podria fer creure que siguin els millors. La condició d'exiliat polític suposa, naturalment, conseqüència en els principis i fidelitat a la causa per la qual es va lluitar, i, per tant, és un títol que es pot ostentar amb dignitat, si la conducta a l'exili ha estat digna; però ningú no pot pretendre que confereixi drets ni privilegis, que per si sol faci l'exiliat un ciutadà superior als que es quedaren a la terra o hi tornaren. Entre els qui viuen a l'interior i constitueixen la força política de Catalunya n'hi ha que algun dia hauran de donar compte de la seva conducta abjecta, però n'hi ha molts que mereixen la nostra simpatia, el nostre respecte i, sobretot, la nostra solidaritat. L'ajut dels exiliats els pot ser útil, però tenim motius per a creure que no en necessiten la direcció. El poble català fóra un poble de poca vitalitat si l'absència d'uns quants dels seus ciutadans l'hagués de deixar desvalgut; i no ho és pas. Malgrat els esforços del règim per a reduir Catalunya al rang de província inferior, veiem com els catalans defensen virilment la personalitat i sàviament l'economia del país. Molts d'ells són homes de la postguerra, forjats en les dures condicions que el règim imposa a Catalunya. Formen la nova generació, sobre la qual normalment ha de recaure la major responsabilitat de la sort de tot el poble; una generació que no pot ser ignorada pels qui, fa vint anys, foren desplaçats del regiment de la cosa pública.

I, encara, la Catalunya d'avui no és — ni pels homes ni per les circumstàncies — la Catalunya que acabà la guerra en la lamentable ruïna. I el món d'avui, després de la segona guerra mundial, no és el món del 1939. La llicó ha estat dura per a tothom i hi ha molta gent que l'ha apresada. N'hi ha que no, prou que ho veiem. Els que han après la llicó pugnen per una nova organització del món — en el cas que ens interessa més d'a prop, en una nova organització d'Europa — i això, no podem perdre-ho de vista.

lans de l'interior. En canvi sí que ha pretès, i està aconseguint, el contacte amb aquesta realitat que és el poble de Catalunya. Aquest poble que, arribat el dia, serà el que decidirà lliurement del seu destí. I això últim, evidentment, és quelcom que interessa a tots els catalans. La situació — en aquest cas, geogràfica —, poc importa; la condició és sempre la mateixa.

La nostra posició, doncs, és clara: bo i mantenint el diàleg amb els germans dispersos pel món, tenim com a fita, com a valor suprem, puix que n'és la realitat, el poble català... que es troba a Catalunya. La història es mostra pròdiga en aqueixa classe d'exemples.

SALVADOR FERRET

